

Valokuitunen Oy:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/30449/2023

Valokuitunen Oy:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/30449/2023

Valokuitunen Oy lausuu ensisijaisesti niistä kohdista, jotka sen toimintaan valokuituinfran rakennuttajana, ylläpitäjänä ja omistajana liittyy.

Valokuitunen Oy:n näkemykset luvusta 7

Kunnalle tulee sisällyttää oikeus päättää sijoitusluvan tai julkishallinnollisen luvan tarpeesta. Vaatimus julkishallinnollisesta päätöksestä koetaan hyvänä uuden runkoverkon tai muiden mittavien sijoitustöiden kannalta. Toisaalta pakollinen julkishallinnollinen päätös koetaan liian raskaaksi menettelytavaksi yksittäisten kuluttajaliittymien rakentamisen luvittamiseksi nk. tonttihaarojen rakentamiseksi.

Siirtyminen pakolliseen julkishallinnolliseen päätökseen kasvattaisi kuntien hallinnollista taakkaa ja tulisi vaikeuttamaan kiinteän verkon liittymärakentamista lupamäärien merkittävänä kasvuna ja käsittelyaikojen pidentymisenä.

Ehdotettu laki velvoittaa teleyritystä siirtämään teknisen verkon laitteineen, mikäli se on asennettu lupaehtojen mukaisesti. Lakiin tulee sisällyttää mahdollisuus sopia kunnan kanssa menettelytavoista vastaavissa tilanteissa.

44 §:ssä mainittu kohtuullisuuden arviointi on määritetty liian suppeasti ja jättää liaksi tulkinnanvaraa kohtuullisuuden määrittelylle. Sijoituksen tavoitteena tulee olla aina pysyvä sijoituspaikka. Kohtuullisuutta arvioidessa tulee pyrkiä pysyvään sijoituslupaun, ja siitä tulee poiketa vain perustellusta syystä, kuten ennalta tunnistettu tuleva siirtotarve (kadunrakennushanke). Kaupunkisuunnittelun tavoitteena tulee olla mahdollistaa infran ja rakenteiden pysyvä sijoittaminen yleisille alueille mahdollisimman kustannustehokkaasti, jotta rakenteista aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja jotta riski rakenteiden myöhemmälle siirtämiselle on mahdollisimman pieni.

Teletojimijoiden ja Kuntaliiton välillä on olemassa sovitut käytänteet siirtokustannuksista sopimiseen, jota pidetään toimivana mallina myös jatkossa (Kuntaliiton sopimusmalli yhteistoimintasopimukseksi kunnan ja yrityksen välillä).

Valokuitunen Oy:n näkemykset luvusta 8

Ehdotetut muutokset aiheuttavat yrityksille toimintaympäristön ennustettavuuteen haasteita, jos kunnille annetaan oikeus siirtää tai kieltää töiden toteutus. Mahdollisuus kaivuluvan kokonaan kieltämiseen on lisäksi ristiriidassa verkon sijoittamisluvan myöntämisvelvollisuuden kanssa. Kaivutöiden kieltämisen mahdollisuuden sijasta tulee etsiä keinoja yhteisrakentamisen edistämiseksi.

Valokuitunen Oy:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/30449/2023

Teleyritystä sitoo kuluttajan kanssa tehty liittymäsopimus, joka velvoittaa yrityksen rakentamaan liittymät tietyssä ajassa. Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on laatimassaan ohjeistukseen valokuitumarkkinalla toimiville yrityksille ”*Ohjeistus kuluttajansuojan vaatimuksista valokuituliittymien sopimusehdoissa ja markkinoinnissa 05/2023*” ([Ohjeistus kuluttajansuojan vaatimuksista valokuituliittymien sopimusehdoissa ja markkinoinnissa - KKV](#)) ottanut kantaa siihen, että rakentamispäätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä liittymäsopimuksen teosta, ja että rakentamispäätös on aina sitova päätös, joka luo yritykselle konkreettisen rakentamisvelvoitteen. KKV korostaa, että valokuituliittymän tilaussopimuksessa on sovittava, milloin liittymän on viimeistään oltava kuluttajan käytettävissä: valokuituliittymän toimituksen takaraja kertoo kuluttajalle jo ennen sopimuksen tekemistä hankkeen enimmäiskeston, ja rakentamisen viivästyminen on yrityksen sopimusrikkomus.

Kaivutöiden kieltäminen voi häiritä kilpailua luomalla tilapäisiä monopoliasemia, jos ensimmäiseksi tietyn alueen tai kadun rakentanut valokuitutoimija voi omalla työllään estää tulevia kaivutöitä. Tämä voi asettaa toimijat eriarvoiseen asemaan ja samalla vähentää kuluttajan valinnan varaa. Nykyisellään ehdotettu malli antaa viranomaiselle liian laajat valtuudet, joka saattaa estää EU:n GIA-asetuksen mukaisten televerkkojen rakentamisen.

Ilmoitusmenettelyn rinnalle tuleva lupakäsittely lisää kiinteän verkon rakentamiseen liittyvää hallinnollista taakkaa, ja on siten ristiriidassa EU:n GIA-asetuksen tavoitteiden kanssa.

Ehdotettua kirjausta vaurioiden korjaamisesta pidetään liian suppeana. Esitystä tulee tarkentaa siten että esimerkiksi tietoliikenneyhteyksien palauttamista pidetään riittävänä perustelua hätätyölle, koska kyseessä on yhteiskunnan kannalta kriittistä verkkoinfraa ja verkkotoimijoilla on määritetyt määräajat, minkä jälkeen yhteydet tulee olla käytettävissä. Määräajat Valokuitusen osalta ovat 7,5 h – 48 h, riippuen yhteyden kriittisyydestä. Lisäksi televerkko-toimijat ovat velvollisia maksamaan vakiokorvauksia, kuten laissa sähköisen viestinnän palveluista 119 §:ssä on määritetty.

Valokuitunen Oy:n näkemykset luvusta 10

Kustannusten kohtuullisuudesta pitää huolehtia ja tarkentaa maksujen määräytymisen periaatteita. Kohtuullisuuden määrittely tulee tehdä tarkemmin, jotta sen tulkinta olisi yhteneväisempää kuntien välillä.

66 §:n ehdotetut kirjaukset jättävät tulkinnanvaraa kunnan oikeuksiin periä maksuja tilanteissa, jossa työmaa on keskeytettynä työstä riippumattomasta syystä, sekä antaa mahdollisuuden periä maksuja useita erillisiä kertoja työmaakohtaisesti. Korkeat lupamaksut voivat rajoittaa kiinteiden viestintäverkkojen rakentamista. Nähdäksemme ehdotetut muutokset ovat EU:n GIA-asetuksen tavoitteiden vastaisia.

Valokuitunen Oy:n näkemykset luvusta 11

Laissa esitetään kunnan valvontaviranomaiselle liian suuria oikeuksia ja valtuuksia maksujen määräämiseen. Seuraamusmaksun määrittämisen kokonaisarvioinnin tulisi tehdä ulkopuolinen taho, jotta prosessin puolueettomuus ei vaarannu.

Valokuitunen Oy:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi yhdyskuntakehittämislaiksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/30449/2023

Valokuitunen Oy

Networks -yksikkö

Henrik Suomi

COO